

Usnesení Výboru regionů ke znovuoživení Lisabonské strategie

(2005/C 164/13)

VÝBOR REGIONŮ,

S OHLEDEM NA zprávu skupiny na vysoké úrovni, které předsedá Wim KOK „Zdůraznit výzvu – Lisabonskou strategii k růstu a zaměstnanosti“, listopad 2004;

S OHLEDEM NA sdělení Komise k tématu „Strategické cíle 2005-2009: Evropa 2010 partnerství pro evropskou obnovu, prosperitu, solidaritu a bezpečnost“⁽¹⁾;

S OHLEDEM NA sdělení Komise k „pracovnímu programu Komise pro rok 2005“⁽²⁾;

S OHLEDEM NA sdělení Komise Evropské radě, která bude zasedat na jaře 2005, „Společnou práci k většímu růstu a zaměstnanosti: nový elán pro Lisabonskou strategii“⁽³⁾;

S OHLEDEM NA stanovisko Výboru regionů ze 29. září 2004 k „Průběžnému hodnocení Lisabonské strategie“ (CdR 152/2004)

S OHLEDEM NA stanovisko VR ze dne 18. listopadu 2004 k tématu „Věda a technologie, klíč k budoucnosti Evropy – Směrnice pro budoucí evropskou politiku na podporu výzkumu“ (CdR 194/2004);

S OHLEDEM NA stanovisko VR ze dne 23. února 2005 ke sdělení Komise Radě a Evropskému parlamentu nazvané „Budování naší společné budoucnosti: Politické úkoly a rozpočtové prostředky rozšířené Unie v letech 2007-2013“ (CdR 162/2004);

S OHLEDEM NA stanovisko VR ze dne 23. února 2005 k návrhu rozhodnutí Evropského parlamentu a Rady o zavedení integrovaného akčního programu v oblasti celoživotního vzdělávání (CdR 258/2004);

S OHLEDEM NA stanovisko VR ze dne 23. února 2005 k tématu „Sociální dimenze globalizace“ (CdR 328/2004);

VZHLEDEM K TOMU, že regionální a místní samosprávy jsou kompetentními orgány k vytváření velké části politiky EU;

VZHLEDEM K TOMU, že regionální a místní samosprávy přispívají ke stanovení priorit EU, čímž značně posilují demokratickou legitimitu politik EU;

schválil během svého 58. plenárního zasedání, které se konalo 23. a 24. února 2005 (zasedání ze dne 24. února), následující usnesení:

Cíle Lisabonské strategie

1. **opakuje** svou podporu Lisabonské strategii, jejíž fungování představuje prioritní politickou strategii Evropské unie do roku 2010;

2. **vítá** rozhodnutí Evropské Komise zařadit Lisabonskou strategii mezi priority pro pětileté období 2005-2009;

3. **připomíná**, že realizace lisabonských cílů⁽⁴⁾ vyžaduje obecnou strategii, na které se budou podílet členské státy, a která bude mít za cíl zvýšení ekonomického růstu a vytvoření nových pracovních míst zejména urychlením strukturálních reforem, aby mohlo dojít k posílení konkurenceschopnosti

a dokončení vnitřního trhu; modernizací evropského sociálního modelu investováním do lidských zdrojů a bojem proti vyloučení ze společnosti; vytvořením podmínek zdravého vývoje ekonomiky a perspektiv příznivého růstu rozumným dávkováním makroekonomických politik; a propagováním ekonomiky založené na znalostech, politických prostředcích, které by lépe odpovídaly potřebám informační společnosti, vědy a rozvoje, posílením regionální soudržnosti uvnitř jeho samého⁽⁵⁾;

4. **zdůrazňuje**, že návrhy v této oblasti nemohou být úspěšné bez aktivního a strategického úsilí o podporu práv a rovnosti mezi muži a ženami ve všech oblastech života;

⁽¹⁾ COM (2005) 12, ze dne 26.1.2005.

⁽²⁾ COM (2005) 15, ze dne 26.1.2005.

⁽³⁾ COM (2005) 24, ze dne 2.2.2005.

⁽⁴⁾ Podle návrhů ze zasedání Evropské rady z Lisabonu ve dnech 23. a 24. března 2000, bod. 5.

⁽⁵⁾ Bod 6. v části Závěry.

Realizace cílů Lisabonské strategie, důvěryhodná politika soudržnosti a finanční rámec přizpůsobený těmto požadavkům: nerozdělitelná trojice

5. **vítá** snahu Komise navrhnout cíle a nástroje vhodné pro politiku soudržnosti, které by ji spolu s Lisabonskou strategií mohly zajistit, ale **zůstává přesvědčen**, že tato snaha nestačí, pokud není Evropská unie vybavena vhodnými prostředky k její realizaci;

6. **zdůrazňuje** výzvu Evropské komise k evropským místním a regionálním samosprávám, aby se účastnily v rámci politiky strukturálních fondů, na vypracování projektů, které by umožnily fungování této politiky i Lisabonské strategie; ⁽¹⁾

7. **je toho názoru**, že strukturální politiky společenství jsou hlavními prostředky přidané hodnoty Evropské unie. Investování EU do oblastí vědy a výzkumu, přeshraničních výměn a projektů infrastruktury, jdou ve snaze přibližování partnerství, které je obsaženo v Lisabonské strategii a má za cíl posílit růst, konvergenci, konkurenceschopnost a dlouhodobě udržitelný rozvoj;

8. **vyzývá** evropské instituce k tomu, aby se zaměřily na účinné uplatňování již existujících rozhodnutí a nezahajovaly nové kroky nebo nestanovovaly nové cíle. Lisabonská strategie nesmí být používána jako jediné ospravedlnění pro všechny zákonodárné návrhy Společenství v tom smyslu, že musí být nezbytně v souladu s právním základem zakotveným ve smlouvách a respektujícím pravidla dobré správy;

Uskutečňování Lisabonské strategie: k soudržnější a demokratičtější hospodářské a sociální správě

9. **lituje**, že se Komise zaměřuje výlučně na vztahy mezi hlavními orgány a členskými státy, a že místní a regionální samosprávy se nemohou podílet na tomto procesu přímo na evropské úrovni. Vytvoření a spuštění národních akčních plánů spadají téměř výlučně do rukou členských států; vzhledem k tomu, že jednou z příčin zpožděného zahájení Lisabonského programu je nedostatek skutečného decentralizovaného přístupu, **opakuje** svůj požadavek na vytvoření intenzivnější a decentralizovanějšího řešení Lisabonské strategie v souladu se závěry zasedání Evropské rady z Lisabonu, které ustanovují, že „*schválený přístup (pro spuštění Lisabonské strategie) bude zcela decentralizován v souladu s principem subsidiarity; Unie, členské státy, regionální a místní samosprávy spolu se sociálními partnery a občanskou společností se budou aktivně podílet na různých formách partnerství;*“ ⁽²⁾

⁽¹⁾ Strana 11 (EN), COM 2005 (24).

⁽²⁾ Bod 38. závěrů .

10. **se domnívá**, že strukturální reformy stejně tak jako dokončení jednotného trhu, které jsou nezbytné k realizaci lisabonských cílů, by se neměly provádět na úkor sociální soudržnosti a tudíž by měly být doprovázeny důležitými ekonomickými, sociálními a vzdělávacími investicemi;

11. **zdůrazňuje**, že cíle Lisabonské strategie nebudou naplněny, pokud přijatá opatření neumožní maximální účast evropských občanů na hospodářství Evropy a **doporučuje** podnítit snahu aktivní účasti občanů na hospodářství a na odstranění překážek, které by bránily tomuto principu přítomnému ve všech ekonomických politikách;

12. **připomíná**, že modernizace evropského sociálního modelu prostřednictvím investic do lidských zdrojů a potírání vyloučení ze společnosti je základem provádění Lisabonské strategie. Výbor regionů vyjadřuje obavu, že ve sdělení Komise není odkaz na monitorování potírání vyloučení ze společnosti;

13. **zdá se mu**, že debata o budoucnosti sociální agendy bude muset být součástí znovuoživení Lisabonské strategie s tím, že jejím úkolem bude zaměřit národní úsilí na vytváření nových pracovních míst a boj proti překážkám v zaměstnanosti, na něž nejvíce doplácejí ženy, starší pracovníci nebo imigranti. Ostatně kvantitativní a kvalitativní zlepšení zaměstnanosti předpokládá nutnost vytvořit evropský trh práce, který by podporoval mobilitu;

14. **doporučuje**, aby byly otázky s pojené s životním prostředím integrovány do všech politik;

15. **opakuje** svou náklonnost k tomu, aby byla věnována stejná pozornost třem pilířům Lisabonské strategie – ekonomickému, sociálnímu a environmentálnímu – takovým způsobem, aby byla vždy v centru pozornosti kvalita života;

16. **zdůrazňuje** hlavní roli podnikatelského a inovačního ducha. Vyzývá ke snížení administrativního zatížení, aby povzbudil podnikatele a aby spustil informační kampaně s cílem vylepšit obraz podnikatelů, bojovat proti stigmatizaci neúspěchu a podpořit v Evropě podnikatelského ducha;

17. **se domnívá**, že hlavní nedostatek Lisabonské strategie spočívá v jejím uskutečňování, zvláště pak samotnými členskými státy. Aby se této situaci zabránilo, musí být na Lisabonskou strategii kladen větší důraz a musí se stát transparentnější a demokratičtější. Výbor regionů podporuje požadavek ⁽³⁾ vytvořit informační kampaň na evropské úrovni, jejíž cílem by bylo informovat evropské občany o Lisabonské strategii a jejím dopadu na jejich každodenní život;

⁽³⁾ Zformulovaný „Skupinou na vysoké úrovni – o budoucnosti sociální politiky v rozšířené Evropě“

18. za předpokladu, že by se Rada připojila k návrhu Komise jmenovat „paní Lisabonu“ nebo „pana Lisabonu“ na úrovni každého státu, aniž by se vytvořily nové administrativní struktury, **vyzývá** je, aby úzce spolupracovali s místními a regionálními samosprávami;

19. **lituje**, že Komise neplánuje srovnávací evaluaci ani hodnotící žebříčky, čímž ztěžuje hodnocení a srovnatelnost reformního úsilí v členských státech. Sestavení hodnotících žebříčků a analýza existujících silných a slabých stránek na národní, a pokud je to nezbytné, též na regionální úrovni, by vedlo ke větší konkurenci a zvýšení tlaku na dosažení značných zlepšení při provádění reforem;

20. **vítá** návrh Komise snížit nadbytek současných ročních zpráv a nahradit je jednou strategickou roční zprávou. **vyzývá** členské státy k tomu, aby zapojily místní a regionální orgány do vypracování svých národních plánů, aby byla brána v úvahu místní a regionální specifika a priority při procesu zavádění Lisabonské strategie;

21. **opakuje**, že strategií Komise se nepodařilo zapojit místní a regionální samosprávy a že rozvíjená spolupráce zůstala zejména na mezivládní úrovni. Proto žádá, aby Komise navrhla reformu otevřené metody koordinace tak, aby byly zapojeny místní a regionální orgány Výboru regionů, v souladu s Bílou knihou o dobré správě též **vyzývá** Komisi, aby jej konzultovala před schválením stanovisek uvedených v tomto článku;

22. dále **připomíná** závazek Komise v rámci její iniciativy „Lépe vyvíjet zákonodárnou činnost“, aby vytvořila nástroj analýzy dopadu legislativních návrhů v socio-ekonomickém a environmentálním rámci, ale také aby dodala ke každému návrhu záznam o jeho dopadu v rámci subsidiarity. Výbor regionů očekává vývoj s velikým zájmem;

Rozfázování Lisabonskou strategie a reformy paktu stability a růstu

23. **tvrdí**, že EU nedosáhne potřebné hladiny růstu, zaměstnanosti a sociální soudržnosti, pokud makro-ekonomická situace v členských státech nebude v souladu s Lisabonskou strategií, a pokud se soudržnost ekonomických nástrojů společenství nezlepší;

24. **sdílí** tento cíl, aby pakt stability a růstu (PSR), v souladu se smlouvou ES ⁽¹⁾ mohl lépe vzít na vědomí účinky spojené

(1) Článek 104.6 Smlouvy o Ústavě pro Evropu a protokol o nadměrných deficitech

s ekonomickou konjunkturou a životaschopností rozpočtových situací; **domnívá se**, že „celkové zhodnocení“ zmiňované v článku 104.6 smlouvy ES by mělo být upřesněno tím, že by se též uvedla doba investování veřejných orgánů, které se podílejí na provádění Lisabonské strategie a **navrhuje** tedy, aby byl Pakt stability a růstu revidován, stal se pružnější a bral v úvahu rozdílnou hospodářskou realitu v členských státech Evropské unie. To by se mělo dít bez ústupků v oblasti disciplíny, za plného respektování kritérií Paktu a bez toho, aniž by určité výdajové položky byly vyloučeny z výpočtu rozpočtového deficitu;

25. **schvaluje** návrh Evropské komise, který usiluje o zvýšení finančních zdrojů určených na rozvoj transevropských sítí s tím, že dává zvláštní přednost nadnárodním projektům podporujícím intermodalitu a přechod na dlouhodobě udržitelné způsoby dopravy tak, aby se přispělo k vyřešení problému nárůstu dopravy a zvýšení obchodních toků;

Přispění obecně prospěšných služeb ke znovuoživení Lisabonské strategie

26. **vítá**, že Komise zařadila otázky o uplatňování principu země původu, vyjádřené zejména Výborem regionů, ⁽²⁾ do svého návrhu směrnice o službách; ⁽³⁾

27. **lituje**, že Komise nenaznačila konkrétní pokračování Bílé knihy o službách obecného zájmu; ⁽⁴⁾

28. **považuje za nezbytné** se v otázkách státních dotací zaměřit na zhodnocení horizontálních cílů v zájmu společenství jako je zaměstnanost, regionální rozvoj, vzdělání a výzkum, zejména podporou malých a středních inovačních podniků. Bylo by vhodné, aby Evropská unie místo snahy o dosažení cíle kvantitativního snížení státních dotací upřednostnila zlepšení systému státní podpory, a tím dlouhodobě zajistila dostatek kvalitních služeb;

29. Na závěr Výboru regionů **vybízí** Komisi, aby pokračovala ve svém úsilí a zajistila tak místním a regionálním samosprávám více právní ochrany a transparentnosti ve financování a ve spravování služeb obecného zájmu; Na závěr Výboru regionů vybízí Komisi, aby pokračovala ve svém úsilí a tím zajistila místním a regionálním samosprávám více právní ochrany a transparentnosti ve financování a řízení služeb obecného zájmu;

⁽²⁾ CdR 154/2004 fin

⁽³⁾ COM (2005) 24, s. 18.

⁽⁴⁾ COM (2005) 24, s. 18.

Ambice o vytvoření evropského prostoru znalostí

30. **přebírá** výzvu Komise ve prospěch zavedení inovačních pólů na regionální a komunální úrovni, které by spojily do sítě malé a střední inovační podniky, university a vhodné finanční a obchodní struktury;

31. **podporuje** projekt spuštění paktu znalostí usilující o obnovu spojeného úsilí Unie a členských států o rozvoj vědy, inovací a vzdělání. Tento pakt by měl za cíl shromáždit různé programy spojené se znalostmi a stanovil by omezený seznam cílů, zahrnující různé subjekty politik znalostí v Evropě. **Navrhuje**, aby v budoucnosti členské státy věnovaly 3 % HNP na výzkum. Dále Výbor **vyzývá** všechny pravomocné orgány k vytvoření vlastních opatření, která by povzbudila studenty k tomu, aby se věnovali vědě;

32. **zdůrazňuje** důležitou úlohu místních a regionálních orgánů při realizaci integrovaného pojetí vzdělání a celoživotního vzdělávání zaměřeného na společnost založenou na znalostech. Jak inovace pracovní etiky tak i studium cizích jazyků, jež je základním nástrojem pro podporu mobility, jsou základními prvky tohoto pojetí;

33. **objasňuje**, že podstatnou součástí Lisabonské strategie je daňové rozlišení a **vyzývá** členské státy, aby vytvořily

konkurenční daňové výhody tak, aby se zvýšily investice do soukromého sektoru i do výzkumu;

34. **podporuje** vytvoření evropského paktu pro mládež, který se soustředí na problémy s nezaměstnaností a se sociální a profesionální integrací mladých lidí;

35. **požaduje** vytvoření evropského programu v oblasti stárnutí, aby se využilo znalostí a zkušeností starších občanů Evropské unie;

Všeobecný kontext Lisabonské strategie

36. **se domnívá**, že by Lisabonská strategie nemohla fungovat bez vyjádření Evropské unie k mezinárodním otázkám, ve prospěch ohraničení globalizace díky účinnějším a rovnějším pravidlům, spojeným s konkurenceschopností, sociálními právy, životním prostředím a duševním vlastnictvím;

37. **je přesvědčen**, že imigrace ze třetích zemí může umožnit znovuoživení evropské ekonomiky a přispět k její intelektuální obnově. Vzdává Komisi hold pro její snahu navrhnout nový přístup k otázkám legální imigrace;

38. **pověřuje** svého předsedu, aby předat přítomné usnesení Evropské komisi, Evropskému parlamentu, Radě, lucemburškému a britskému předsednictví.

V Bruselu dne 24. února 2005.

Předseda
Výboru regionů
Peter STRAUB